

El cens total

(7.861 caràcters. Aproximadament 45 minuts.)

Trajecte final. Manuel de Pedrolo.

Mr. Franky, vaig tenir l'ocasió de veure'l en tres llocs diferents i, en dos d'ells, em va semblar que no tenia cap motiu per haver-hi anat. El despatx de Park Drive ja hi era quan jo vaig llogar el del costat set anys enrere, poc abans de l'accident que costà la vida a Moure, la dona amb la qual m'havia de casar. Sempre em va estranyar aquell rètol en lletres negres i discretes sobre la porta de vidre glaçat, on deia: PROSPECCIONS EN SORRA. També era curiós que, fins on vaig poder veure, Sempre hi entraven i en sortien les mateixes persones, una colla d'empleats joves, nois i noies d'aspecte malaltís, tan pàl·lids que semblaven renyits amb el sol; de client, no en vaig ensopegar mai cap. D'altra banda, era un despatx d'allò més silenciós, on no se sentia cap mena de tecleig, tot i que em constava que tenien màquines d'escriure, calculadores i fins i tot una computadora. Ho vaig saber un cop que se'ls espatllà i l'operari que havia de reparar-la s'equivocà de porta.

Mr. Franky, un home de complexió gelatinosa i de cutis lletós, quasi transparent, el vaig conèixer a l'ascensor, i un dia, quan ja feia temps que hi coincidíem amb una certa freqüència i ens havíem presentat, em vaig atrevir a preguntar-li:

–Què és, això de prospeccions en sorra?

–Investiguem les possibilitats auríferes de determinades sorres pel compte dels clients que ens ho demanen –em va contestar amb aparent franquesa.

–Ah! I és rendable?

–Per a la l'agència, sí –va reconèixer amb la mateixa simplicitat –. Treballem a un tant alçat i, si els resultats son positius, cobres una comissió.

–I encara queda gent que s'interessa per aquesta mena de prospeccions?

–Més que no us imagineu –va somriure.

Potser sí, però jo continuava trobant-ho estrany. Tampoc no era gaire normal que, a la guia, no figurés cap número telefònic a nom de l'empresa.

Va ser més endavant que, a distància de tres setmanes l'una de l'altra, vaig veure Mr. Franky a Daliana i a Ofense, on m'havia dut la meva feina de representant. A Daliana acabava d'aturar-me prop d'un llum vermell quan ell sortí d'una casa baixa, planta i pis, de maó, la placa de metall de la qual informava que allí tenia les oficines la Societat d'Estudis Orals. A Ofense, en canvi, el vaig sorprendre al moment d'entrar a l'edifici que hostatjava les Aigües Marítimes, S. A., a l'altra banda de carrer del restaurant on dinava.

Em va semblar que entre els estudis orals, fossin el que fossin, i les prospeccions en sorra, no hi podia haver res de comú; la relació era més evident amb un nom com aigües marítimes, però la pega, en aquest cas, era una altra: a Ofense no hi havia mar i la costa més propera es trobava ben bé a mil dos-cents quilometres de la localitat.

Estava tan encuriolit que vaig prolongar la meva estada al restaurant fins que l'home sortí de la casa; llavors, un cop va haver desaparegut amb el seu cotxe, un artefacte tronat que a Drive no li havia vist mai, vaig travessar la calçada, cap al despatx.

Hi havia un vestíbul, amb una noia de cara desmenjada i groga, asseguda darrera una tauleta sobre la qual únicament es veien un telèfon i un pitxer amb quatre flors morades, escarransides. Les visites no devien ser gaire usuals, perquè va posar uns ulls sorpresos abans d'oferir-me un somriure forçat dels seus llavis exangües.

—El senyor Franky? —vaig demanar.

Es va desconcertar més, i fins es ruboritzà lleugerament, com si li hagués fet una pregunta massa íntima.

—El senyor Franky?

—Sí —vaig insistir—. Ens havíem de trobar al bar Xalca, però ja fa més d'una hora, d'això. He suposat que podia haver-se entretingut...

—No; ja és fora —va reconèixer aleshores—. Fa poc.

—Bé... I no ha de tornar?

—Només ve els dies d'inspecció.

—Ja entenc... Gràcies.

La meva curiositat augmentava, i, al cap de deu dies, en tornar a Daliana, vaig repetir la maniobra a la Societat d'Estudis Orals. Aquí hi havia un taulell i un emplet de faccions anèmiques i

d'ulls descolorits que sortí d'algun lloc de l'interior en sentir el timbre de la porta.

–El senyor Franky?

El xicot accentuà la seva expressió de peix passat i va moure el cap.

–No, aquí no; es deu equivocar.

–L'inspector –vaig aventurar-me.

–Ah, si! De moment... –es va mig excusar–. Però no ha de venir fins dimecres.

Vaig fer-me el pagès.

–Dimecres? I no és avui?

–No, no! Som dilluns.

I tots dos vam consultar un calendari de peu, arraconat en un extrem del petit taulell.

–Bé –vaig riure–, sembla que m'he guanyat un parell de dies, oi?

Em va entendre, i rigué també.

Camí de casa, vaig tornar a dir-me que tot allò no tenia ni cap ni peus. Inspector? I d'unes societats amb objectius, en principi, tan diferents? Només una cosa les lligava, i era que, segons els rètols, totes tres desenvolupaven activitats ben poc normals. Es clar que no n'havia de fer res, però m'encuriosia, com hi ha mon!

Així i tot, probablement no hauria pres cap determini si l'endemà passat l'altre no hagués encertat a veure, al moment que sortia del despatx, quatre homes d'aspecte robust que introduïen amb prou pena, perquè devien pesar molt, dos enormes arxivadors metàl·lics que ben just si passaven per la porta, alta i tot com era. Dins, una noia que m'era familiar, de trobar-m'hi algun cop a l'ascensor si acudia de mati a la feina, esperava al llindar d'una altra porta oberta, davant d'una habitació on s'amuntegaven paquets sencers d'alguna cosa que devien ser impresos o targes. No vaig poder evitar de preguntar-me per què carall necessitaven tot allò. Hi havia una desproporció ben clara entre un negoci que per força havia de tenir pocs clients i la capacitat d'aquells arxivadors o la quantitat de fitxes acumulades. Aquell material corresponia a una empresa d'àmbit pràcticament mundial. I Prospeccions en Sorra no ho podia ser.

No sé si fou aleshores mateix o més tard que començà a rondar-me la temptació d'investigar una mica més. Fos com fos, al vespre ja hi havia cedit. Entraria al despatx.

El local no gaudia de cap protecció especial. No hi havia sistemes d'alarma i la porta només tenia dos panys corrents, com totes les de l'edifici, una construcció de quinze plantes que totalitzava potser uns cent quaranta despatxos d'empreses comercials, metges, advocats, consultors matrimonials, sectes religioses minoritàries, etc.

Jo, però, hi vaig entrar per la finestra del pati, que era a tocar de la meua; com que no volia que ningú s'adonés de la intrusió, un cop dins vaig tornar a clavar els ganxos que havien saltat en espalancar-los; així m'assegurava de poder tancar-la novament en sortir.

De seguida em vaig explicar que mai no se sentissin sorolls; totes las habitacions eren insonoritzades. Hi havia un petit despatx, que devia ser el de Mr. Franky, l'habitació de la computadora, una sala gran en la qual s'arregleraven una quinzena de tauletes amb les màquines d'escriure corresponents, i cinc cambres farcides d'arxivadors que arribaven fins al sostre. Era un local força més espaiós que no m'havia imaginat, perquè no sabia que ocupava els darreres del meu i de quatre més; era, de fet, l'equivalent de set despatxos.

Vaig obrir un fitxer, a l'atzar. En vaig treure una cartolina on hi havia un nom seguit de dues dates amb una indicació de ciutat i, sota, tot d'altres noms precedits de l'abreujament Cl. Tots eren ben diferents del titular i, llevat del darrer, que només duia una xifra, els altres en tenien també dues. Al cap de cinc minuts ja havia comprovat que totes les targetes obeïen la mateixa norma.

No ho entenia. Si eren noms de clients, amb les referències que devien haver donat, com era que enlloc no figurava cap adreça, cap sigla o nom comercial, cap indicació professional? D'altra banda, els números que acompanyaven els noms, feien pensar, per la seva disposició, en dates de naixença, de decés... El més sorprenent de tot, però, era que n'hi hagués tantes, de fitxes. Si tots aquells arxivadors eren plens, hi cabien cent vegades tots els habitants de Drive!